

BLAGO GLADNIMA I ŽEDNIMA PRAVEDNOSTI: ONI ĆE SE NASITITI!

Od osam Isusovih blaženstva čak dva imaju kao uvjet pravednost: „Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi! ... Blago progonjenima zbog pravednosti njihovo je kraljevstvo nebesko!“ (Mt 5,6.10). Četvrto blaženstvo traži neka objašnjenja. Koji su to „gladni i žedni pravednosti“? Kakvo značenje ima pojam „pravednost“ u Matejevom evanđelju? Što to znači da će se gladni i žedni pravednosti nasititi? Čime će se nasititi?

Biti gladan i žedan pravednosti

Osjećaj gladi i žeđi je svojstven svakom zdravom čovjeku. Potreba za hranom i pićem je najosnovnija ljudska potreba i od egzistencijalne je važnosti. U Isusovo vrijeme je većina običnih ljudi u Palestini živjela na rubu gladi, a o problemu kvalitetne pitke vode, uzme li se u obzir izrazito suhu klimu većeg dijela Isusove domovine, nije potrebno ni govoriti. U svakom slučaju Isusovi suvremenici su bolje razumjeli što znači biti gladan i žedan nego mi danas.

Isusov govor o gladi i žeđi je očito slikovit, jer ne govori o gladnima i žednima kruha i vode, nego pravednosti. U Starom zavjetu nalazimo slične primjere slikovitog govora o gladi i žeđi. Psalmist u svojoj nesreći zbog nemogućnosti da hodočasti u jeruzalemski hram tugaljivo pjeva: „**Žedna mi je duša Boga, Boga živoga: o, kada ću doći i lice Božje gledati?** (Ps 42,3)“. Prorok Amos prijete Izraelcima posebnom Božjom kaznom: „Evo, dani dolaze – riječ je Gospodnja – kad ću poslati glad na zemlju, ne **glad kruha** ni **žeđ vode**, već **slušanja riječi Gospodnje**“ (Am 8,11). I u jednom i u drugom slučaju radi se o **intenzivnoj želji za Bogom, odnosno njegovom riječi**. Slično možemo reći i za četvrto blaženstvo: Isus proglašava blaženima one čija se želja i potreba za pravednošću u intenzitetu može usporediti sa željom i potrebom ondašnjeg gladnog i žednog čovjeka za hranom i pićem.

Značenje pojma „pravednost“ kod Mateja

Pravednost u Bibliji označava stav i djelovanje u skladu s ispravnom normom. Za Boga se kaže da je pravedan ukoliko je vjeran savezu što ga je sklopio sa svojim narodom i u svojoj vjernosti spašava svoj narod. Pravednost, kako naroda tako i pojedinca, sastoji se također u vjernosti savezu koja se konkretizira u vršenju Zakona, odnosno Božje volje. Proglašava li Isus blaženima **one koji žude za Božjim spasenjem ili djelovanjem u skladu s Božjom voljom?**

Pridjev pravedan i imenica pravednost kod Mateja se uvijek odnose na ljude. Na posljednjem sudu **pravednicima će biti nazvani oni pojedinci koji su gladnoga nahranili, žednoga napojili, stranca primili, gologa odjenuli, bolesnoga i zatvorenoga pohodili (usp. Mt 25,34-40), tj. oni koji su za života djelovali u skladu s voljom Božjom**. Imenicu „pravednost“ nalazimo u Matejevom evanđelju sveukupno sedam puta od čega čak pet puta u čuvenom Isusovom Govoru na gori (Mt 5,1-7,28). Kakve veze ima Govor na gori koji počinje upravo blaženstvima s pravednošću u smislu življenja u skladu s voljom Božjom?

Isusov Govor na gori mnogi nazivaju Magna carta kršćanstva. U tom su govoru jasno postavljena pravila i zahtjevi kršćanskog života, odnosno volja Božja onako kako nam je Isus, novi Mojsije, objavljuje. Osim u četvrtom (Mt 5,6) i osmom blaženstvu (Mt 5,10) izraz „pravednost“ u Govoru na gori dolazi na tri strateški vrlo važna mjesta. U 5,20 Isus tvrdi da je pravednost, i to onakva kakvu je on objavljuje, neophodan uvjet za ulazak u kraljevstvo nebesko: „Uistinu kažem vam: ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti pismoznana

i farizeja, ne, nećete ući u kraljevstvo nebesko“. Ovom tvrdnjom Isus uvodi u dio govora u kojem čuvenim antitezama (Mt 5, 21-22: „Čuli ste da je rečeno starima ... A ja vam kažem“) božanskim autoritetom naučava kako se trebamo ponašati prema našim bližnjima (Mt 5,21-48). Centralni dio Govora na gori (6, 2-18) u kojem nas Isus, govoreći o milostinji, molitvi i postu, uči kako se valja odnositi prema Bogu, također ima za uvod redak o pravednosti: „Pazite da svoje pravednosti ne činite pred ljudima da vas oni vide. Inače, nema vam plaće u vašeg Oca koji je na nebesima“. **Pravednost prema Mateju nije tek osjećaj, nego konkretno vršenje volje Božje (usp. Mt 7, 21) ne gledajući pri tom na ljude: hoće li nas zbog toga progoniti (usp. Mt 5, 10: „Blago progonjenima zbog pravednosti...“) ili hvaliti.** I konačno imenicu „pravednost“ nalazimo zadnji put u Govoru na gori kao zaključak Isusove pouke o odnosu vjernika prema stvarima (Mt 6,19-34): „Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati“ (Mt 6,33). Tjeskobnoj brizi za hranu, piće i odijelo Isus suprotstavlja brigu za ono **najbitnije, za život u skladu s voljom Božjom.** Pojam pravednosti u četvrtom blaženstvu obuhvaća dakle sve ono što Isus u Govoru na gori naučava o pravednom djelovanju u odnosu na Boga, bližnjega i materijalne stvari.

Oni će se nasititi

Zauzetost za pravednost treba, prema Isusovim riječima, **s jedne strane biti snažna poput potrebe za hranom i pićem, a s druge strane važnija čak i od te najosnovnije ljudske potrebe.** Samo takve će Bog nasititi. Čime? Svakako ne naravnim kruhom, jer temelj ovog blaženstva nije sigurnost ovog, nego vječnog života. Odgovor na postavljeno pitanje sugerira Psalam 17: „**A ja ću u pravdi gledati lice tvoje, i jednom kad se probudim, sit ću ga se nagledati**“ (r. 15). Psalmist se nada da će uskoro doći u hram i nasititi se ondje Božjom prisutnošću. Zajedništvo s Bogom u kraljevstvu nebeskom Isus više puta opisuje upravo slikom eshatološke gozbe (usp. Mt 8,11; Mt 22,1-10; Mt 26,29) koja označava vječni život koji više neće ugrožavati niti glad niti žeđ: „Neće više gladovati ni žeđati, neće ih više paliti sunce nit ikakva žega. Jaganjac koji je posred prijestolja bit će pastir njihov i vodit će ih na izvore voda života“ (Otk 7,17). Radi se dakle o vječnom životu kojim će Bog, izvor života, obdariti one koji s Isusom mogu reći: „**Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla...**“ (Iv 4, 33), tj. **one kojima su kraljevstvo nebesko i pravednost njegova važnije od svega ostalog.**

Pitanja:

- Pravednost se uspoređuje s glađu i žeđi, nečim elementarnim za život. Osjećam li težinu te usporedbe?
- Prorok Amos govori o gladi i žeđi za slušanjem Božje riječi. Što meni znači Božja riječ? Kako se očituje moja glad i žeđ za slušanjem Božje riječi? Je li moja žeđ za Božjom riječi takva kakva je žeđ žednoga i glad gladnoga?
- Po svojoj riječi Bog nam je otkrio svoju volju. Kako čitam Božju riječ? Što ja tražim u njoj, a na što me Bog poziva da tražim – ispunjenje svojih želja ili njegova obećanja?
- Bog nudi Savez, zajedništvo sa sobom i obećava ostvarenje toga zajedništva, ako ga mi želimo. Razumijem li razliku između vršenja zakona i biti u Savezu s Bogom?
- Isus poziva na uspostavljanje odnosa s Njim i s bližnjima, a ne izvanjsko vršenje zakona, dužnosti, uredbi te traži od nas da naša pravednost bude veća od pravednosti pismoznaca i farizeja. U čemu je moja pravednost veća od pravednosti farizeja i pismoznaca?
- Učim li se sućuti od Isusa i uočavam li poput njega potrebne te koliko sam spreman dijeliti svoje vrijeme, novac, sposobnosti, snage...?
- Koliko je snažna moja zauzetost za pravednost? Uočavam li: koliko zauzetosti – toliko nasićenosti?